

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:

éves évre 10 pengő, félévre 5 pengő.
Egyes szám ára 24 fillér.

Laptulajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MŰINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatali
Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.
Telefon: 18-87.

Magyar házak

Falu a nyár nem a pihenés és egyjűtés, hanem a mezei munkák szüzek. Nyáron szünelének a rendes közművelődési előadások is. A több, amit megenged magának a nyáron, egy-két műsorral szüneléssel egybekötött tünemény, a többi idő a szüntelen munkáé. Hre aztán elcsendesedik a falu, a t esték hosszabbak és jobban ráérnek az emberek magukkal — művelési igényeik kielégítésével törődni. Annyszor elmondjuk már, hogy hánk jövőjét az egészséges magyar falu, a testben és lélekben egészséges, ivelt és felfelé törekvő magyar falu lakosság biztosíthatja csupán. Az et- és kultúrászínvonal emelésének edig elengedhetetlen feltétele, hogy eglyezen minden falunak a maga egefelelő kulturális és gazdasági intézménye, szervezete. Amikor tehát a magyar fajta jövőjéről beszélünk és t a célt akarjuk szolgálni, hogy ltánunk jövője biztosítható, a magyar falu anyagi jólétét és az ősi magyar műveltség továbbfejlesztésél befőségét kell szorgalmaznunk. A gy magyar társadalom a falu kulturális és gazdasági szervezeteit már egerteremtette, a jószándék és a tementő akarat pedig több faluban felépítette a falu Magyar Házeit, melyben ügyszólván minden falusi kultúr- és gazdasági intézmény, illetve szervezete otthont kap. A falu, még igen sok olyan falu van Erdélyben, ahol talán még a terve sincs meg egy melőbb felépítendő Magyar Háznak. A kultúrájának otthont pítő magyar falut nem hagyja mára a nagy magyar társadalom, mert az első perctől kezdve ott volt és vannak mellette pénzbeli támogatással a különböző társadalmi intézmények, így az Erdélyi

Magyar, Közművelődési Egyesület, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület, a Hitelszövetkezet, a Hangya termelési és fogyasztási szövetkezet stb. és nem utolsósorban a történelmi egyházak. Ilyen komoly összefogás mellett remélni lehet, hogy a háborút követő egy évtized eltelte után nem lesz és nem is szabad legyen olyan magyar falu, amelynek ne lenne meg a kulturális és gazdasági intézményeinek otthont adó háza.

Igaz, hogy a szükség mutatta meg az útát, de a magyar összefogásnak és testvéri megértésnek igen szép jelképet látjuk abban, hogy falun egy házbau nyerne otthont a különböző kulturális és gazdasági intézmények, illetve szervezetek. Nem szükséges és nem hasznos, de mégis megmondjuk, hogy a falu e téren is a város előtt jár. Városokban néhol ma is előfordul, hogy az egyes társadalmi inté-

mények a nemes verseny helyett egyszerűen féltékenykednek egymásra. A falu példandóan előttünk jár, amikor egy házbau békében élnek egymás mellett a különböző erkölcsi szervezetek. Nem kell e békében egyeb, csak a végső célunk a megértés. Annak a megértés, hogy minden a magyar fajta, a magyar nép jövőjéért van.

A mai idők parancsoló szava a fenténel még nagyobb esodát is művelt falvainkon. Előfordult, hogy ott, ahol kevés magyar él és esetleg nincsenek egy vallásos, ott a protestáns vallásúak egy közös templomot építettek. Nagy erömegtakarítás ez és gyönyörűen igazolja, hogy a magyar népben milyen nagy testvéri szeretet, megértés és békevágy van. Falvaink járva így érzik az ember, hogy inka sző és gazdag jövőt szánt ennek a népnek.

(Nef.)

Az épülő gyarkiskapusi „Magyar Ház”. Az új épületben nyert elhelyezést az Enke, a Hangya Szövetkezet, a Hitelszövetkezet és az Enke Gazdakör.

Műkedvelők rovata:

Népi színjátszás

Irtá: Csikós Tóth András

(Folytatás.)

Különös vonása a magyar falusi embernek, hogy nem szeret komédiázni. Ha mégis előadnak valami színdarabot a „Gazdakör”-ben, nagyon esztelenül mondja el a nem neki való szerepet. És ezekben a népi játékokban mégis olyan biztonsággal, olyan otthonosan mozog, hogy a leggyakorlottabb színészeknek is becsületre válnék ez a biztos nyugalom! Miért van ez? Bizonyára éri a nép, hogy azt tőle idegen szellemiség hozta világra és úgy mozog benne, mint egy nem rászabott ruhában. Emelt pedig az örök magyar lélek álmodta sejtér, tökéletesre és őrzte meg évszázadok, talán évezredek óta csakis az ő számára, mint a többi kincsét: a népdalt és a mesét.

Arra a kérdésre, hogy miként kellene minél szélesebb körben ismertté és a népi értékek megteremtőitő hatás szempontjából elevebb erejűvé tenni a népi színjátékokat, arrazéve megem-

líthetem, hogy a kecskeméti református gimnáziumban előadott népi játékok olyan váratlanul nagy hatással voltak a szereplő diákokra, hogy azóta szinte követelik tőlük az ilyen játékok rendezését, sőt a közönség is feltűnő nyereséget mutat irántuk. Természetesen minden alkalommal egy rövid előadásban ismertetni kell a népi játékok lényegét és az előadandó darab különleges értelmét. Fel kell hívni a tájékozatlanok figyelmét a primitívnek ható darab szépségeire és értékére. Ha az iskolák felkarolnák a népi játékok ügyét, a gyermeki lélekhez, előadói stílushoz jól illő játékok igen ügyes terjesztőkre találnának a diákokban az iskolai ünnepek alkalmával. Az a véleményem, hogy hivatásos színészekkel közel sem tudnánk olyan eredményt elérni e téren, mint iskolás gyermekekkel.

(Vége.)

Közellátási tájékoztató

Szab. választású beszozolgáltatási kötelezettség az 1944. 45. gazdasági évben

Az 1944-45. gazdasági évre érvényes beszozolgáltatási rend negyedik beszozolgáltatási kötelezettség az úgynevezett szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség képezi.

Ezen beszozolgáltatási kötelezettségének a következők termények, termékek és állatok valamelyikének beszozolgáltatásával tehet eléget (főleg erdélyi vonatkozásban előforduló terményeket soroljuk fel): a fontosabbaknál zárójelben közöljük, hogy a szóbanforgó terményt métermázánként hány búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani):

Rizs, legfeljebb 3% idegenanyaggal tartalommal (300); sórápa, legfeljebb 2% idegenanyaggal tartalommal (100); kopaszárpa (100); zab, legfeljebb 2% idegenanyaggal tartalommal (100); köles (féhér, vörös, szürke, japáni) legfeljebb 2% idegenanyaggal tartalommal (90); hajdina, seprőcukornag, cukoreiroknag, viktóriaborsó, expresszborso, zöldborsófajták vetőmagvagy, csicserei borsó, egyéb borsó, legalább 94%-os tisztaságú (165-165); zab általánosan (200), lóbab, 95%-os tisztaságú (160); lencse, legfeljebb 5% idegenanyaggal (250); szószesbükknymag 96%-os tisztaságú (350), tavaszbükknymag 96%-os tisztaságú (180), pannonbükknymag 96

%-os tisztaságú (200), szokványminőségű étkezési burgonya (33), ipari burgonya (27); cukorrépa (20); mák, legfeljebb 2% idegenanyaggal (500), fűszerköménymag, legfeljebb 2% idegenanyaggal (1200), éonköménymag, legfeljebb 2% idegenanyaggal (90), ánizsmag, legfeljebb 2% idegenanyaggal (900), koriandermag, fűszermajoránna, mustármag.

A fűzetlen nyers csöves fűszerpaprikát kg.-ként 1.60 búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani. A fűzött vagy fűzetlen légszáraz csöves fűszerpaprikát a beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe történő beszámítás szempontjából nyers súlyra kell átszámítani és kg.-ként 1.60 búzaegységgel beszámítani. Az elsőrendű (220.500-1943. F. M. sz. rendelet) örölt fűszerpaprikát kg.-ként 15, a másodrendű örölt fűszerpaprikát pedig kg.-ként 11 búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani.

A Magyar Konzervgyárosok Országos Szövetségének tagjai részére a közellátásiügyi miniszter által megállapított keretben termelési szerződés alapján termelt és átadott paradicsomot métermázánként 63 búzaegységgel kell be-

számítani (haddként azonban legalább 50 métermázasa paradicsomot a hadd beszámítani). Az ugyanilyen fo telek mellett termelt paradicsompagok métermázánként 60 búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani.

A közellátásiügyi miniszter által jelölt termelőtők részére, az általa ny állapított keretben termelési szerződés alapján termelt és átadott cikoriagyakot métermázánként 25 búzaegységgel kell beszámítani.

Az 1944. évben igazoltan komló mesztésre használt szántóterület uszoldánként 2500 búzaegységgel beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani.

Szilágy vármegye szilágyosnyói rásának területén termelt első és oszondrendű vöröshagymát métermázánként 60 búzaegységgel, Erdély egyet rületén termelt vöröshagymát métermázánként 55 búzaegységgel kell beszámítani. A bárhol termelt elsőrendű hagymát, valamint az elsőrendű, zép-vagy másodrendű fokhagymát métermázánként 150-150 búzaegységgel kell beszámítani.

A nyers fejeskaposztát métermázánként 50 búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani.

A nyers (nem áztatott) kenderke métermázánként 65, az áztatott (nem dekkórt 80, a nyers, legutóbbi len rőt 90, az olajszalmát pedig 90 búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe számítani.

A dohánylevélért a m. kir. dohányjövédék által kifizetett és a gazdálk dohánytermelési engedélyjéven feltűtött beváltási értékek minden pengzér után 10 búzaegységet kell mitani.

A fontosabb szalastakarmány-événymagvakat métermázánként alábbi búzaegységgel kell a szabadválasztású beszozolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítani):

90%-os tisztaságú lucernamag (150), 95%-os komló lucernamag (800), rüsheremag, legalább 90%-os tisztaságú (1000), fehérheremag, legalább 94%-os tisztaságú (1200), 95%-os tisztaságú biheremag (450), legalább 94%-os tisztaságú svégheremag (100), legalább 94%-os tisztaságú eperheremag (1400), legalább 90%-os tisztaságú baltacimnag (350), legalább 94%-os tisztaságú somkórómag (600), első tisztaságú szarvakerep (800), karmányrépamag, legalább 90%-os tisztaságú (600), valamint cukorrépa (650).

Dr. Kerekes József (Folytatjuk.)

Tétek és mérték:

Nemzetnevelés

„Minden nemzet akkor hal meg, ha megásta a maga sírját”

Irta: FERENCZ JÓZSEF tanítóintézeti tanár, Csikkomlyó

A nemzetnevelés célja.

A nemzetnevelés fogalmából minikül könnyen megérthető a következő:

Fekünk, magyaroknak, a nemzetnevelés nem egyéb, mint magyarnevelés. A nemzetnevelés: németnevelés, franciáknál: franciánevelés.

Ha a történelem igazolta magyar ifjúságunk nem vesszük át magyar sántól; ha a járt út elhagyjuk a rathért, — politikai szűháromokká válnak.

Ha egy egyének nem szabad cél kiül cselekednie, annál inkább nem szabad egy nemzetnek. A nemzet is egy valóság. Céljától függ a nemzetnek élete, boldogsága. Ezért élete minden pontján tudnia kell a célt; ónia, ismernie kell az egyetlen elazítót, alakítót, a nemzet célját, érti a nemzet, a történelem új, és új létezési, harciban másképpen nyenságyát nem tarthatja meg. Más-ppen nem élhet. Nem teremtethet az

viszonyokban új és mégis a leg-terevőbb életformát. A nemzet cél-áadás biztos saskéntet a napba, emélt, melyben ez nincs, a nehézsé-ek alatti összerokad; az egyre szapo-ádo ösök egyre szaporodó értékelhez z új áramlatoknak megfelelő, nem-temtő értéket adni képtelen s atyúivadékokká omlik szét. Beolvad más, erősebb, céltudatosabb nemzete-ek, céltudatt nélküli nemzet fia szeren-sevadászok lesznek. A mellé állnak, ahol nagyobb hasznót sejtnek.

Egy nemzet célja sem lehet más, sak ez: minden egyes tagjának békés, nyugodt életet biztosítani, hogy ezál-ál minél tovább fennmaradhasson. Azaz az egyéni a nemzettagot úgy boldogítani, hogy ezáltal a nemzet is boldog lehessen. A boldogságot kétfő alkotja: adja; a tudás és az önzelen-gegy. Így a nemzet célját Széchenyi ávaival még jobban megérthetjük: *„Egyesült erővel iparkodjunk azon, hogy Magyarországon egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, földet és szakismeret nélkül és az erkölcsi méltóságot senki se nélkülözze.”*

Ezt a nemzetnevelés, nemzetboldo-ágitó cél minden egyes nemzettagnak — a lehető legkisebb kortól — is-mernie kell, hogy meg is valósíthas-son. Ez a nemzetnevelés célja. Emlé-az egy nemzetalakító és nemzetboldo-ágitó cél tudásától és ennek szemlé-

ben való eszelekvéstől átitott nemzet-ágot összességét nevezük a minden-ápi életben élrevaló nemzetnek.

Célvezített nemzeteknél nem is be-ázelhetünk nemzetnevelésről. Nemzet-ánevelés nélkül pedig a nemzettesten egyre gyakrabban jelennek meg a szé-áenyiség seplői, a szűkölködés himló-áhelyei és a szétmorzsolódás kelevé-ányai. Élrevalóságot elveszti az is ilyen nemzetnek egyszer csak rá kell döbönnie arra az igazságra, amire Prohászkaival mi is rádőböntünk már 1893-ban: *„Sztyák lettünk a szabadságon és idegenek otthon.”*

A magyar nemzetnevelés célja ezek alapján: *mindnyájan küzdjünk, dolgozunk azért, hogy Magyarországot a munka szigete lehessen. A munka szige-áte lesz, ha minden magyar a munka parancsait, a nemzetnevelés célját életülvi, élettervül elfogadja és meg-ávalósítja. Akik ezt a főcélét — örök-áértéket elfogadják és élik: az örök magyar szellem építői.*

Akik nem fogadják el, saját ösztö-áneik és ötleteik szerint akarják a nemzetet vezetni: eddig felépített nemzet-átemplomunk rombolói. Jaj nekik, mert az alkotás, szeretet, az igazság imájának Háza ellen törnek! Ha ilyen magyar emberekkel találkozunk s vitáink közben csak az önzést és va-ágyonszerzést tartják életük egyetlen

céljának, nem is csodálkozunk. Ezek a magyarok nemzetromboló munká-ájukat rangjukkal, pénzüikkel, száma-ázásukkal és tehetségeikkel próbálják igazolni. Pedig mind, e négy jelzővel megüszített magyarok nagyobb áldo-ázatvállalásokra köteleztettek, miut a többi magyarok, hisz sok szegény magyar becületes munkájá nélkül nem lehetnének azok, amik A ter-ázszerű, céltudatos, építő magyar mun-áka gyümölcsének hőhérai, pusztítói, ha a több áldozatról még hallani sem akarnak s mindennek ellenére szegé-ánybelb fajtestvéreiktől a békét, a ké-ányelmet, szorakozást irigylük. Sőt, ha, tehelik, meg is akadályozzák. Pusztító göggyükben csak ilyenek tudnak mondani: nem szegénynek való, a pa-árasznak nem való a vadászat. Ha szá-árazokani, vadászani akar, mért nem szü-áletet urnak!

Mi, cselekedeteink vezércsillagát — Mécs Lászlóval együtt — a nemzet-ánevelés egyetlen főcélját, elfogadjuk, az ötletek és ösztönök magyar rab-ájamak véle együtt csak ennyit üzen-áhetünk:

„... A jószág fölötében

a Magyar Csabad egy legyen: minden magyar vadászoni!”

(„Minden magyar vadászón” e költ.)

Hisz ehhez alkotmánybiztosította jogunk is van! *„Börmi vagonot szer-áneznek járdozásúknak, abból senki közülök ki ne zásszék!”* Így szől vérszerződésünk második pontja. Mal nyelven, érthetőbben: a történelem fo-ályamán a közösen szerzett magyar vagonot közösen kell felosztani, min-áden dolgozó magyarnak juttatni kell belőle.

(Folytatjuk.)

Humoros feljegyzések

A PALATÁBLA

Ugyan kisedo emlékezik még erre a régi kedves „táuzser”-re? Ha fele-ártuk, letrörlük. Nem kellett á renge-áteg pénz irkára. Egy tábla és négy-öt palavessző elég volt egész esztendőre. Egy szép tavaszi reggel Bodácsy nagytiszlelt úr felnézett az iskolába, hogy meglévőződjék a gyermekek tu-ádsárol. Az iskola sarkánál ott taláta a kis Bodó Annát. Ektelenül sirt szé-áeny. Odament hozzá:

— Mi bajod van Annuskám, miért sírsz olyan keservesen? — kérdezte mintegy vigasztalóan.

— Hogyne sírnék — szepgelt An-áruska —, meger majd a tanító úr, nincs meg a leckém.

— Hát miért n... csináltad meg?

Látod, látod.

— Megcsináltam én tiszteletes úr kérem, de a kutya lenyalta a tábláról.

A MAGASBAN.

— Mit keresel te folyton idefent a fellegek között — vonja kérdőre a sziklák magasságaiból előterengő Sas a fennen e nélkül kis Pacsirtát. — Takarodj innét, Akinek félszke a földön van, maradjon a földön. Ez idefent a Sasok világa!

Ánde a Pacsirta se hagyta magát. — Nincs igazad! — viágta vissza. — A levegő s az ég nem a sasoké, hanem a madaraké, mindnyájunké: tehát az enyém is. És itt nem az a kérdés, hogy ki hol született, sziklavárbán-e, vagy pusztá földön, hanem csak az: kit hová tud emelni tulajdon szárnya!

A SVÁB ÉS A SARKANTYU.

Lóra vitt a sváb, de sarkantyú nem kötött lábára, hanem kebelébe rejte-áte. Amikor lora rest léptekkel cam-ámogott, ezekkel a szavakkal sarkalta gyorsab iraura:

— Hej, ha tudnád, mi van kebelém-áben, bizonyosan serényebben men-á-

Gazdasági Élet:

Amból soha sincs elég

A takarmányról van szó. Ezévbén ugyan elég jó takarmánytermés mutatkozik. Azonban figyelembe kell vevők a hadsereg mindennél fontosabb szükségletét. Ezenkívül csökkent állatállománnyal a rendszeről nagyobb polgári szükségletet kell fedezni. Ez utóbbi pedig csak úgy lehetséges, ha úgy a termelő, mint növekedésként minél jobban takarmányozzuk.

A mai esős időjárás igen alkalmas arra, hogy *kettős termesztés* révén jelentős takarmánytöbbletet tegyünk szert. Általában mindazon termények előlt vagy után kettős-termesztést lehet folytatni, amelyek a talajt nem igénylik egész éven át. Hyenak a kalászosok, takarmányonvények jó része, kornakurica, kornakurkunya. Az bizonyos, hogy a mai viszonyok között nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy például a búza tarlója a következő ősztől üresen álljon.

Kétásgatunk, hogy a kettős-termesztés többletmunkával jár. De a fogatos munkát a vetés kivételével ügyis el kell végeznünk a *tarlóátvitel* miatt. Marad tehát, mint többlet munka: a vetés és a betakarítás. Az első jelentéktelen, a másodikat, ha a legnagyobb áldozat árán is, azt hiszem, minden gazda szívesen végzi. Trágyázni általában nem kell másodtermény alá, mert rövid tenyészideje alatt úgysem tudja kihassalni. Ha mégis adnánk istállótrágyát, az feltétlenül érfel legyen, mert a szalmatrágya korhadásához a talajban lévő nitrótréng használja fel, ennek folytán a rövid tenyészidejű másodtermény még kevésbé fejlődik, kevesebb termést ad, mint szalmatrágya nélkül.

A másodtermény alá a szántás sekélyen történjék, mert így szaporább és a gyommag is ki kelhet a másodtermény lekaszálasával a takarmánytömeget szaporító gyom is megsemmisül. Vetés után hengerezük a kikelés meggyorsítására, a tarlóvetemény megerősödése alá a borona következik. Vetés utáni jó eső a termést biztosítja teszi. A vetőmagot ne sajnáljuk, mert elegendő csak a legkedvezőbb körülmények közé került, legelőteremből magvak kelnek ki a szűkös talajnedvesség következtében. Viszont az nem hiba, ha a tarlóvetés sűrűbb lesz egy-egy kiadás eső után. Felnyergol ugyan, de biztos termést ad és finomabb szűz lesz.

Alábblakban felsorolom azokat a növényeket, amelyek leginkább használhatók másodterményként.

1. A nyár vagy az ősz folyamán tarlóba vehetők a következő tavassz használatra: borbórcs, őszbórcs, ősz-

bükkönyös-, szőszbükkönyös keverék búzával, rozssal.

2. Folyó nyári, őszi használatra aratás, betakarítás után azonnal elvetve: csibehur, pohánka, köcsa, fehérmustár, kukoricából, eukoróirokból, napraforgóból készült csalmádé, tarlórépa.

Lényegileg nem tartozik ide az *ugorban folytatott takarmánytermesztés*. Mivel azonban leginkább az ugartartó gazdaságokban szokott előfordulni e-passzerű takarmányhiány, ha nincs a gazdaságnak elegendő rétje, fel kell rá hívnom gazdátársaim figyelmét. Az ugartakarmánytermesztésre (egy éves pillangósok) eredményesen és legfőképpen a talaj szegényedése nélkül fel lehet és a mai viszonyok között fel kell használnunk. Lehet rajta természetesen fészkekben trágyázott marhatójt is.

A trágyaindázás viszonyok között *zöldtrágyázással* senkitetünk magunkon. A zöldtrágyanövényeket tarlóban is szedjük termeszteti. A másodtermény hozama kevesebb ugyan, de egy évet nyerünk vele. A leszántott zöldtrágyanövény azonban az istállótrágyát csak akkor pótolja, ha egyáltalán foszfor és kálcium műtrágyát is juttatunk a talajba.

A *kettős termesztés* nagy segítségre van abban, hogy kora tavasztól késő őszig állandóan legyen zöldtakarmányunk. Az állandóan rendelkezésünkre álló zöldtakarmány legelővel rendelkező gazdaságokban is feltétlenül szükséges. A legelő ellopérosodásakor milyen jó szolgáltatást tesz a reggel-este jószolba vetett iletés zöldtakarmánya. A tetén tejtermelése, a borjú fejlődése, a gyapjú növekedése nem szakad félbe a nyári legelői koplalás következtében.

A tarlóba vetett növények általában később kerülnek le. Ha nem tudjuk azonnal folyamatosan zölden feleltetni, megszártatjuk már nem sikerül biztosan. Ebben az esetben *silázok* is. Akinek elegendő silója van, az sem a takarmány betakarításakor szártás miatt, sem pedig a téli folyamán nem jhet zavarta.

Siló hiányában jó szolgáltatást tesz a *szombolyai kszál*. Készítése a következő: a föld felszínén, lehetőleg dombos helyen 4 méter széles, fél méter magas és a takarmány mennyiségétől függ hosszúságú szalmagráya frissen kaszáljt (két fonnyadt is, de ne legyen esővízes) zöldtakarmányt rakunk a szokásos módon kszál alakba, meredek falakkal. Ha 4-5 méter magasságot elérünk, a tetejét domborra igazítjuk, oldalait kaszával, vagy szénavágóval figyőlegesen vágjuk. Azután jó tenyérnyi vastagon szalmával betakarjuk. Megvárjuk, míg 50-55 fokra felmelegszik.

A felmelegedést kaszhőmérővel, vagy egyszerűen vasráddal ellenőrizzük. E a vasrád annyira felmelegedett, hog késsel még éppen megfoghatjuk, hőre keszik a földelése. A kszál mellő ré szekeret állítunk, oldalaira deszkát rünk. A kszál kb.úti ástót árok földjé előbb a szekerre, innen a kszálra fe hányjuk. Első alkalommal elegendő araszos földréteget. Pár nap múlva a kszál annyira lerokad, hogy a földelést csak a földréli is folytathatjuk, míg földtakaró vastagsága a 60-80 cm. életri. A földréteget a kszál szélein is mefelelő vastag legyen.

A jól sikerült erjesztett takarmán zöldes színű, kellemes illatú. Az állatok szédítés után nagyon megszeretik. Általában a kérdésköz takarmány

Fazekas József
m. kir. gazdasági tanár

FENYEGETŐDZÉS.

— Az Isten nevében, adjon neked alamizsnát! — rimánkodott a koldús — Különben olyasmire vetemedtem amit még soha életemben nem tettem. A megszólított elvette tárcáját, pénzt adott a koldúsnak, miközben kérdezte:

— Hátha most nem kapsz pénzt mit tétted volna?

— Uram... elmentem volna dolgozni!

BIMBÓ

— Elhitették a pusztai atyáival, hogy a Bimbó borjúból, „akit” egy város embernek adott el, ügyvéd lett. Egy szer aztán valami ügyes-bajos dolga akad, elindult há a városba ügyvédek keresni. Egy ház kapuján kis táblán ez volt írva: Tulok Pongrácz ügyvéd. Alig lát szeméket.

— Ennyire Hát mégis csak kinevekdött a Bimbó, no máin bír csak ennel maradok — morfondirozott magában.

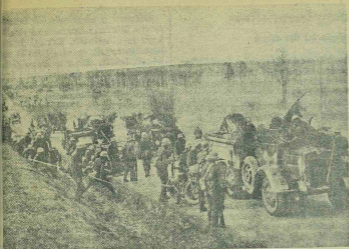
Benyit az irodába, alig győzi a Bimbót bémálni.

— No, hát kend mit bámul? — kérdezte az ügyvéd.

— Az atyafi megszólalt:
— Bimbó, nem ismeresz?
— Megholondult kend? ripakodott rá az ügyvéd.

— Bocikám, ne, ne, — morog a megkörnyöztött atyafi s egyszer csak azon veszi észre magát, hogy az ajtó kívül került. Magához térvő bámulatából, csak ennyit mondott:

— Ejnye, útna meg a ménkül! Há még most is megvan az oklédó termésczed!

Gépesített csapatok útban az első vonal felé

A Vereckei- és Tatar hágónál véres harcokban megállítottuk az ellenséget

A honvédezerék főnökeinek szovjeten kisdott 24. számú hadijelentése szerint a Kárpátok előterében tovább tartottak a sürgös elhárító harcok. Csapataink a szovjet áttörési kísérleteit véresen visszaverték. A Kelet-Lengyelországban hatódharcot folytató lovaskötélkéink 17 szovjet páncélos semmisítették meg és 11 orosz repülőgépet lelőtek.

Az elvult héten ellenséges légi terrorizmusok következtében a polgári lakosságnak 31 halott vesztesége volt. A magyar és a met vadász-kötélkéek, illetve a légvédelmi tűzsérség 23 ellenséges repülőgépet semmisített meg.

A hírfeljesztéssel kapcsolatosan katonai helyről a következőket közli:

A Kárpátok előterében a magyar csapatok acsoranál a Tatar-hágó irányában volt a szovjet támadások súlypontja, ahol több hadosztály ismételt bevetésével akarták az áttörést kísér-

szokolni. Az áttörés nem sikerült. Csapatunk még messze, a hágóra vezető völgy előterében mindenütt visszaverték az ellenség áttörési kísérleteit. Egy másik erős szovjet harcoscsoport a Vereckei-hágó felé igyekezett előretörni, de ezt a német csapatok lendülettel ellentámadása visszavetette. A szovjet csapatok még több helyen kísérleteztek előretörésekkel, hogy birtokba vegyék a Kárpátok gerinceire felelő völgyek beforgatóit, de ezek is mind megállításra már védelmi állásaink előterében. Sőt hegyvidékeink vállalkozásainkkal messze az ellenség arcvonala mögé jutottak, ahonnan értékes adatokkal és foglyokkal tértek vissza.

A kelet-lengyelországi harcokban sikeresen szerepeltek tobas alakulataink, akiknek eredményes működését a német magasabb parancsnokok több ízben dicsérőleg emelték ki.

Megsebesült vitéz Kozma István vezérőrnagy

Az ország, de különösen Erdély szeme néhány nap óta merően a Kárpátok irányába néz. Különösen azóta, mióta a honvéd vezérkar főnöke tudatta:

„A Kárpátok előterében július 23-án nagy erővel indított bolsevista támadás kivédése céljából csapatainkat tervszerűen előkészített hátdővállásokba vontuk vissza. Az új állásokban számos ellenséges támadást védünk ki. A súlyos védelmi harc még folyik. Az elhárító harcban személyes vitéz-

ségével különösen kitűnt vitéz Kozma István vezérőrnagy, gyaloghadosztályparancsnok.”

Igen, amióta a honvéd vezérkar hadijelentését tudomásul vettük, azóta a Kárpátok ormára szegezzük tekintetünket. Mert a Kárpátok gerince Magyarországi kapuja s most életünk kapuját dögelt elszántan és elkéséredtetten a vad ellenség. De ott állanak ám a vártán a Kapu-védők is, a magyar honvédek. Beszük gondolni ma minden magyar, éljen bár a Kárpa-

tokon kívül vagy belül. Beszük gondolni a gazda, amint az aranylő búzamezőkön veritekezeve aratja és kévébe köti az áldott kenyeret. Aggódva gondol rájuk, de azt is tudja, mint ahogyan nem lehet aratást végezni veritek nélkül, harcot sem lehet hőiesen megharcolni vérgödrözlet nélkül. De harcoló honvédeinkre gondolunk feltűző büszkeséggel mindannyian magyarok s a hadijelentések olvastán megtagadja figyelmünket időnként egy-egy név, amelynek viselője — amint a honvéd vezérkar jelentéséből ez alkalommal kiemelkedik vitéz Kozma István vezérőrnagy, gyaloghadosztályparancsnok... és hőstette, — aki az elhárító harcokban személyesen is kitűnt. Vitéz Kozma István vezérőrnagy, hadosztályparancsnok eddig is úgy ismertük Erdély egy részének felszabadulása óta, mint a magyar honvédség mintamegtesztelőjét. Itt szolgált a Székelyföldön, innen ment a harcterre, hogy egyik erdélyi hadosztálynak parancsnoka legyen. És most halljuk a hírt, hogy vitéz Kozma István vezérőrnagy, hadosztályparancsnok a július 23-i elhárító harcok során vitézül harcoló csapatainak az élén küzdve, rohamban megsebesült. Sebesülésének körülményeit előlittünk még ismeretlenek. Lehet súlyos és lehet könnyebb. Azt azonban tudjuk a honvéd vezérkar jelentéséből, hogy rohamra vezetett csapatai élén harcolva sebesült személyből kiesőpöngött hős vére és személyes bátorsága irán újból birtokunkba jutott a már elfoglalt magaslat. Vitéz Kozma István vezérőrnagy, gyaloghadosztályparancsnok és hős székely fiainak a vártán való kemény helytállását kell megköszönnünk, az ők helytállásukhoz kell nélnünk lennünk. A Kárpátok ormáin belül csak úgy, akár a Kárpátok ormáin kívül, ahol magyarok ének, imádkoznak, harcolnak és dolgoznak.

Kapor tartósítása. A kapor akkor legjobban zamata, mielőtt még magba szökne. Fontos, hogy bármikor kéznél legyen, mert nyáron is van olyan időszak, hogy nem lelünk a kertben sem belőle. Ilyenkor jó az „ellett”. Kössünk kisebb kapor csomagot és akasztuk a kamrába, árnyékba szellős helyen.

A gyapjubeszolgáltatás módosítása. Akit legalább 10 méterméses gyapju beszolgáltatására kötelezték, az 1915. március 1-ig köteles a gyapjut megőrizni és szakszerűen kezelni. A Futura köteles a megállapított vételár 30 százalékát előlegként kifizetni, a birtokalek után 6 százalék kamatot és minden hétre métermésáért 10 fillér tárolási díjat is fizetnek.

A borbély és a szegényember

Eredeti székely népmese. Feljegyezte: Óz János

Hát az úgy volt, hallak-e, hogy sem itt nem volt, sem túl nem volt, hanem azért mégis csak volt valahol ezen a világon egy szegényember. Olgan szegény volt ez a szegényember, tudják meg, hallak-e az egész világ, hogy egybe se volt az évilágon egy szedett-vedett, kopott-rongyos szamaránál s az is olyan vén zörgős-csondú, hogy csak úgy ligett-fogott s csak annyit bírt né, amennyit.

Béviszen egyszer a városba ez a szegényember egy szamarterhe fát, amit úgy fél-tul összekariztathatott, azt. Odavetődik egy borbélyféle ember a hérdi:

— Hogy adod azt a „szamarterhe” fát, te szegényember?

A szegényember mondja, hogy hogy s mint. Jól van, addig akksznak innen-túl, hogy megcsinálják a vásárt Elszállítja a borbélyhoz s le is rakja a szegényember a fát. Hanem akkor rászól a borbély a szegényemberre, hogy csak izbe rakja le azt az egész szamarterhét, mert ő az egészt megvette s ki is fizette az egészt már. Eleget a szegényember, hogy ő csak a fát adta el s nem a nyergert is, hanem a borbély istenesen erőlködött, hogy ő az egész szamarterhére alkudott, hát a nyerges is az övé. A szegényembernek egyebet se volt mit tenni, mint hogy nagy búsan letette a nyergert is a szamaráról s nagy bánatosan hazament.

Hanem osztán addig erre, addig arra, míg egykezr valahogy történt, hogy észbekap a szegényember is. Veszti maga után a szamarát s el bé a

városba, ott is egyenest a borbélyhoz. A szamarat mekküti a kertészához s el bé a műhelybe s azt mondja a borbélygnak, hogy:

— Mennéjért beretálna meg az új engemet meg a társamat?

Mondja a borbély, hogy mennyiért. A szegényember nagyszaporán kifizeti s avval ki egy miccentés alatt, vezetékre veszi a szamarát s bé vele a borbélyhoz, hogy hát itt a társra, beretálna meg. Eleget a borbély, hogy ő osztán egyet se, mert ő nem szamarokat szokott beretolni. Hanem a szegényember követelte úristenesen, hogy ha megvette még a szálláriumot is, csak tessék, de még úgy, hogy hiba ne essék, mert ha nem, ő viszi tanácsra a dolgot. Mikor a borbély látta, hogy bé ennek a dolognak a fele se tréfa, hát bezeg egyet se restelte köngörögve fogni a dolgot, hogy így meg úgy, visszajadja a pénzt, de még felül is ráfizet. Azt mondja a szegényember:

— Jól van hát ne! Adja vissza a pénzt, de meg a mulkork elvett nyergét is, s ő akkor visszalépik a követeléstől, de másképp saha, tudja meg mindenki s az egész világ.

Perze, hogy örömmel tette meg a borbély mind a kettőt, adott vissza pénzt, mindent, csakhogy vigye onnan a szamarát, haladjan töle.

Így kapta vissza a nyergert a szegényember. Ha a borbély a pénzt nem adta volna vissza s a szegényember a borbélyt tanács elé vitte volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Kötelező a textilhulladék beszolgáltatása. Minden háztartásban van följeges textilhulladék. Ezt ajánljuk, beszolgáltatjuk, mert új textil anyag készül belőle. Most a szorgalmaztat kötelezővé tessük és ellenőrizni is fejtük. Bejegyik a vásárlási könyvbe valamelyik közelmelési egyéni kártdal ahhoz fogják kötni, hogy az ill. eleret lett-e textilhulladék-beszolgáltatási kötelezettségének. Aki a kötelez. mennyiségen felül is szolgáltatott be hulladékat, az új és kész textilanyag kap helyete.

A sertésbőr lefejtése. Minden kilónál súlyosabb és a közfogyasz. céljaira levágott sertés bőrt le kell fejteni és a kijelölt kereskedőnek kell szolgáltatni. Minden sertésbőr, kedő vagy hizaló köteles a telep. elhullott sertés bőrt lefejtetni és szolgáltatni. A saját háztartás céljaira levágott sertés bőrt nem kell lefejtetni.

A borsó és lencse zsisziktelenítés. Minden gazda borsó és lencse termését az eleséplés után azonnal zsisziktelenítse. A zsiszik a borsót és a lencsét nemcsak értéktelenebbé teszi, hanem azok tápértékükből is sok veszítenek. Nem kell hozzá más, mint egy hordó vagy tartály. A hordó vagy tartályba öntjük a kirostált lecsét vagy borsót, azután minden kömetér térfogatra 250 gram szénit neget öntünk. A szénkéng nehezeke mint-a víz és így a borsón vagy lencsén keresztül lassan az edény aljáhozúdik le, azután párologni kezd, mint a gőz tőr felfelé. Az edényt, amikor a szénkénget beöntöttük, ponyval befodjuk. Másnap a fedőt leveleszik és a szénkéng, lassan el párologni. A tűzre vigyázzunk, dohányszovszunk az edény körül, mert a szénkéng nagyon gyúlékony és robban. A földművelésügyi minisztérium is sok szénkéngező telepet létesített. Különbösen olyan helyeken, ahol nagyobb mértékben termesztik a borsót és lencsét. Ezeket a telepeken szeszterium és olcsón végzik a zsisziktelenítést.

OKOS FELELET

Megy Jóska gyerek az apjával szőlőskertek alatt. Nézi a gyümölcsfákat és egyszer megszólal:
— Édesapám! Mondja már, mi fán az a piros?
— Az fiam? Kék szilva.
— Hát ha kék, akkor miért piros?
— Azért fiam, mert még zöld.

FÉRJEK EGYMÁS KÖZÖTT.

— Az én feleségem órák hosszat tud beszélgetni egyetlen tárgyról.
— Az enyém pedig minden tárgyról néki is órák hosszat tud beszélgetni.

Áztam-áztam, vadonban hűttam, komor volt hozám a kedves Eg...

Útítottak, kengattam; gáncsoltak, haladtam, bár saádlított a szánakák. Hónászor magyart házhoztam, szászszertől új-ból útrakelnek!

De előbb a szivedem, egy tülí estem, kámpatényen megpihenék.

Jöhettek?!

Utam verőfényes Golgoták útja, de könyvem a végék zenció kútja.

Jöhettek?!

Dr. Németh Kálmán SZÁZEZER SZÍV SIKOLT című könyvének első kiadása pár hét alatt elfogyott. Bár a 2. kiadás bővített, ára ennek is csak 28 pengő portóval együtt. Rendelje meg a könyvet, amit sok kritikus az ország 50 bestseller legmeggyarabb könyvének nevez. Megrendelhető utánvetéssel is egy levelezőlapon, mely az utánvetéleztést költészetet is a könyv kiadója, dr. Németh Kálmán viseli. Cím-csapatn anyai: Zenciók székely könyvműhely, Békéscsaba, Békés.

EMKE POSTA

Népművelési szervezeteink
Csik-megyei körülya.

Az Emke népművelési szervezete június 19-24. napján a m. kir. földművelési minisztérium Kolozsváron átélte Erdélyi Kirendeltségének határozott pártfogása mellett Csik-megyében *lgzett körülyt*. A körüly alkalmával a szervey több községet keresett fel és ott az azokban előadást.

Július 19-én este *Gyergyóremetén*, mintegy 150 főnyi község nézte végig a „Negyediziglen” című, a bolsevizmus pusztította Hosszú Zoltán, H. Jeleny Olga, Nagy István, Mály Gerő, Böldényi László és más neves művészek intasos ábrázolásában bemutatott filmét. A film jelentőségét és értékét csak emeli, hogy harctéri felvételei a Hadüldözött század helyszíni felvételeinek lelellesztésével készülték. Ezután „A bölcstől az iskoláig” c. film került lepergésre.

Július 20-án *Ditróban* mintegy 160 főnyi község jelenlétében szintén a két film, továbbá a „Százévs Szózat”-ról készült film került bemutatásra. Előadást tartott *Szilárd Mária* tanárnő, az Emge Gazdaszerve Szakosztályának titkára, aki a szakosztály megszervezésével máris értékes munkát végzett.

Július 21-én *Gyergyószarhelyen* szerepelt a szervey, a „Negyediziglen”, a „Százévs Szózat” és „A bölcstől az iskoláig” c. filmek levetítésével. Előadást tartott *Király István* Csik-megyei népművelési titkár. A hallgatóság száma mintegy 350 fő lehetett.

Július 22-én *Gyergyóalfaluban* volt előadás 110-120 főnyi hallgatóság előtt a „Negyediziglen”, a „Százévs Szózat” és „A bölcstől az iskoláig” c. filmek bemutatásával.

Július 23-án *Gyergyócsomafaluban* 300 főnyi néző jelenlétében az „András” című nagyhatalmú Páger-filmét vetítette le a szervey, amely film szintén az új magyar művészi filmtérlemez egyik legkiválóbb alkotása és a magyar nép mélyégségs földszeretetét tükrözteti vissza a földdel úszkedő idegen kalendárok pénzajhászsával szemben. Előadást a Csik-megyei népművelési titkarság egyik kiküldöttje tartott.

A körülyt a szervey vezetői készültkében váratalan bekövetkezett műszaki hiba miatt nem lehetett tovább folytatni, s emiatt a terveibe újabb Udvarhely-megyétől sem volt eszkalonnal megvalósítható.

Oj tagjaink.

A szászvárosi polgármesteri hivatal Esztergombán 14 új tagot küldött az Emkeinek. *Szentgyörgyből* Cmpor Jenő AJ, tanító fáradosai révén 8 új Emke-

tagot kaptunk. *Berminályfaludról és Környékéről* pedig 78 új tag jelentkezett. Az *Emke taglétszáma* állandóan növekedésben van és örömmel állapítjuk meg, hogy az Emke munkatársak a háborús nehézségek ellenére is mindenütt tevékenyen fáradoznak az Emke érdekében és új tagokkal növelik taglétszámukat. Kérjük is Emke-munkatársainkat, hogy ezt a pártfogó és segítő szeretetet irányunkban továbbra is érvényesítsék.

Magyar népi műsoros est Szilgyósomlyón.

Megemlékeztünk arról, hogy az Emke népművelési szervezete július 12-én Szilgyósomlyóra szállott ki, ahol 2 előadást tartott filmbemutatóval kapcsolatosan, amelyeket megelőzően dr. Szócs Lajos tanár, Emke-előadó ismertette az Emke célkitűzéseit. A kiszálláson jelen volt dr. *Szathmáry Lajos* ügyv. alelnök is, aki a kiszállással kapcsolatosan több rendkívül fontos megbeszélést folytatott. Gyugancsok részt vett a kiszálláson dr. *Jablónczy László* Emke-előadó, akinek rendezésében Szilgyósomlyón nagy sikerű magyar népi műsoros est zajlott le. Erről a szép ünnepről Pügedi Péter, a Szilgyósgyörgy című hatlap július 20. számában a következőket írja: Magyar népi műsoros est Szilgyósomlyón címen.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és a Leventeleányvezetők tanfolyamhallgatói folyó hó 15. és 16-án este 7 órai kezdettel, a r. k. Kulturteremben nagyszabású magyar népi műsoros estet rendeztek.

Az ünnepély, amely az igaz-vérig magyar népi gondolat kivételését ragyogtatta, — a szellem tiszta ihletettségével —, ott látta a városi és katonai vezetőséget, a nagyszámú hallgatóságot készt.

Hán Eta szavalóművésznő nyitotta meg a műsort *Deida Jenő*: Psalmus Hungaricus c. megrázó erejű versével. A szavaltat a művésznő előadói készségének ragyogó teljesítménye.

A magyar lélek, magyar élet címen megtartott, összekötő beszédet mondó dr. *Jablónczy László* EMKE-előadó, rendező érdeme, hogy a városba csak egy héttel előbb, Csikszenttamásból idekötöltözött telepek gyermekeit behozta és bemutatatta velük a legzsebb, ősi széleky táncokat, amelyeknek szépsége, eleven léktetése, ragyogása, újabb tartalomalag gazdagította azok lélkét is, akik a népi gondolat kivrágzását kevére becsülték — eddig.

A léányleveute vezetők *Galamb Sarolta* budapesti testnevelési tanárnő rendezésében népi léány- és balladajátékok adtak elő, míg a Nagyfaluban táborozó ifjúvezetők katonasádalokat és táncokat mutattak be.

Befejezésül a léányleveute vezetők 100 tagú énekkara népi és többszámú műsádalokat (Liszt, Kodály) énekelte sok finomsággal.

A városi községség ügy éreute, hogy ezen az estén a magyar nép ősi, romlatlan szelleme győzedelmeskedett a városi életszemlélet felett.

Az egyes műsorármok között még *Hán Eta* szavalt, lenyülgözött káttással.

Oj alapító tagjaink.

Kolozsvárról újabbán *Moll Lajos* mérnök (Kolozsvár, Wesselényi-ú. 8.) lépett be alapító tagjaink közé, valamint dr. *gróf Teleki Géza*, a kolozsvári egyetem rendkívüli tanára (Kolozsvár, Farkas-utca 8.).

Oj alapító tagjainkat szeretettel köszöntjük abból az alkalomból, hogy megértéssel karolják fel az Emke célkitűzéseit.

Felhívás az Emke-munkatársakhoz.

Az Emke nevében felhívjuk az Emke-munkában résztvevő lelkes munkatársainkat, hogy a felt magyar népe számára tartott előadásokban mindig nyomatékosan hívják fel a *lakkosságot* a helységben, vagy környékén található mindennemű *mücsélet* szeretetteljes gondozására és karbantartására, a *hósi emlékművek*, *országszobrok* megbecsülésére, valamint a *községéből származó hósi halottak családjaik*, *árváinál* szerető gondozására és mindennemű munkájukban megtehető megsegítésükre. Ezzel a ténnyel tanúbizonyosságot tesz mindenki a meza kemény és öntudatos magyarságáról.

Szívesen vezeték, ha *Emke-munkatársaink*, a *mezei és községekben* tagozatos vezetői *fényképek* küldenek be a *községükben* levő nevezetesen *emlékékről*, vagy a *környékén* található hasonló emlékekről, továbbá, ha a *községéből származó hósi halottak fényképeit* hozának eljuttatják.

A községbe a harctérről érkező érdekesebb tartalmú levelek, vagy levelező lapok másolati hozzájuttatását is szívesen vesszük és az Emke-posta keretében felhasználjuk a magyar besztartás kifejezése és erősítése céljából. Általában az Emke-munkatársak ragyogónak meg minden alkalmat arra, hogy magyar népünk nemzeti öntudatát erősítsék és fokozzák.

(—o)

Vida István ilyen tréfákat üzött Telesi Mihály kancellárral

I. Telesi Mihálynak két asztali embere volt: Vida István, ki lordai hadnagyságot viselt (láttam levra képet, mely alá ez volt írva: Stephanus Vida, onus dux Tordae), a másik volt Kuny. Ezek nappal boldonskodtak Telesi előtt, éjjel pedig tanácsosok voltak. Vida tréfái közül sok most is elterjedten van. Felirok ide néhányat, hogy el ne felejtődjenek olyan könnyen.

Mikor Telesi Mihály a maga méltóságának csaknem felső pontján állt, és nem volt templonos ember, mondta Vida:

— Uram, egy nagy gonoszsgót csinásztam Kigyelmed ellen s azután eldávom bátoroságra helyre, hogy Kigyelmed engemet meg ne találhasson. — Hová, hová tudnál előlem elbúvni, karafia? — kérdezte Telesi.

— En bizony csak a gérnyeszegi templomba —, felelte Vida.

Hallván ezt Telesi, elfordult tőle, mert tudja, mit tesz Vida István válasza.

Látá Vida, hogy Telesi „ritkaságok hazát” készíti s ahol valami régi ritkaságot, mecnőt vagy egyebet kap, erővel is kifásarja — senki nem merte megvonni tőle —, mint Olszaleken s Dániel Ferenc kedve ellen oadaotta s szilust. Vida István is csináltatott fölmi mesteremberrrel egy nagy durva pallost, durván Attila nevével reálította, fízvel megöntözte, míg erősen megrozsdásodott, azután tisztította hamuval tétül és a maga házában a fogasra tette. Ezt s rajta az Attila nevet megfűtáta (Vida is úgy akarta) egy nemes ember s hogy magának gráciát vadászton befűtáta Telesinek. Parancsolta legottan Telesi Vidának, hogy küldje

Gérnyeszegre azt a régi pallos vasat. Ő vonogatta magát s azt írta, hogy emlekezetre tartja; ha felküldi, tudja, hogy onnan soha ki nem vághatja. De nem színt meg Telesi, míg magáéva nem tette. Vida magában örült, de végre valaki megmutatta Telesinek, hogy az a ritkaság álmok raritás.

Vida egy szobában hált Telesivel a különös beszélgetést. Amikor Telesi elaludt, Vida bebútt az ágy alá s hűtával emelgetni kezdte Telesi ágát mindaddig, míg az felserket. Felserkentén monda:

— Ki vagy? Uram Jézus, Uram Jézus, ne hagyj el!

Azalatt, míg az álmos inas gyertyát gyújtott, Vida a maga ágyába ment s tette magát, hogy melyen alszik. Elaludtan Telesi, ismét az ágy alá bűtt Vida s cselekedék szintén így. Amikor annál inkább megrémült Telesi, inas is kiáltott, Jézus is imádkozott. De akkor rajta érte Vidát: Vida elűt tréfával, mondván:

— Uram, imádság nélkül fekvék le az este s azért kísért az ördög. Most is előbb kiáltott inas és azután Jézus.

Felfogadja Telesinek Vida, hogy a fejedelemmel, az akkori szokás szerént, kezet fog tizenkészer s még sem veszi észre a jámbor Apafi, Véghez is viene köntös változtatásokkal. Tizenkettősdzár szász papok jöttek a fejedelembiz Ebesfalvára udvarolni. Ezeket mind addig késeltette, míg a szomszéd faluból a káplás köntösét elhozatták és abban ment bé a szász papok között a fejedelembiz és kezet fogott véle a fejedelem. Így csúfolodtak a jámbor egygyű fejedelemmel.

(Nagye nyedi Demokritus.)

erjed (buborékok képződnek, habzil, vagy a lé felszínén penész képződ. A balsiker oka az elégtelen dunsztolás. A dunsztolás csak akkor kezdődik, amikor a fázékban levő víz már for. A forrás főfokán a veszedelmes elődek hamar elpusztulnak, azonban befűtet magát is erre a hőmérséklet kell felemelni. Ezért a dunsztolás sebbsüvegnél (3/2-os) legalább 3-sz nagyobb üvegnél 40 percig tart, természetesen attól számítva, amiké a víz már forr. Papírral vagy colofán elzárú üvegnél nem lehet meállapítani, hogy a dunsztolás helyes történt-e? Az így elzárú üvegeket néhány percig tartunk szemünk előtt naponta vizsgáljuk meg. Ha gyent buborékolást veszünk észre, nyomban dunsztoljuk újra. Ez azonban csak kezdődő erjedésnél alkalmazható eredményesen. Ha már erősen forr, hárzik, öntünk ki a befűtet, mert foyasztás ártalmas, főleg az erősen penészes, kellemetlen erjedő fűz és szar befűtet öntünk ki azonnal, mert mebetegedhetünk tőle. A háziasszony előszerellett használják befűtetet a fősságnak biztosítására s szalicin Bizonyos, hogy a szalicin igen erős nyós a hatása, ha a dunsztolás me volt elegendő. Ha a téli eltérés csak jára egészséges gyümölcsöt használunk, a készítőskor gondosan ügyetünk a tisztaságra és jól dunsztoljuk a befűtet a tél végéig épenkő maradnia még akkor is, ha cukorszup helyett csak vizet öntünk az üvegekbe rakott gyümölcsre. Szalicin szokták használni a lekvárok penészedése ellen is. A befűzésnél három dolgot kell szem előtt tartanunk. Csak egészséges, hibátlan gyümölcsöt használunk, kinos gondall ügyeljünk tisztaságra. Akkor minden készítményünk szép, jó és egészséges lesz.

Orvosi tanácsok

Mire vigyázzunk a gyümölcs befőzésekor?

Nyáron a befőzés a háziasszony legnagyobb gondja. A gyümölcs hamar romlik. Hogy félre is legyen helye, befőzésel biztosítjuk eltarthatóságát. A romlás a befőzés elől levő elősiek okozzák. A befőzés célja ezek elpusztítása. A legszokásosabb eljárás a kompót vagy dunsztos készítés, a lekvár főzés. Az utóbbi igen elterjedt, mert egyszerűbb, mint a kompót készítés. Lényege az, hogy a gyümölcsöt vagy szitán törjük át, vagy darabosan cukorral sűrű péppé főzzük. Főzés közben a cukor a gyümölcs természetes levetében feloldódik, a víz hágyrésze elpárolog és így a kész lekvár rendszeren már olyan sűrű (viszkesgény),

hogy abban az elősiek, amelyek csak vízdis anyagokban szaporodnak, nem tudnak megélni és a romlás nem következik be. A cukorszup elősegíti a gyümölcs eltarthatóságát. A befűtet eltarthatósá a háztartásokban a „dunsztolás” biztosítja. A dunsztoláskor a papírral, vagy üvegfedéllel elzárú üvegeket hideg vízbe helyezik és tűzre tűve addig tartják 100 fok körüli hőmérsékleten, vagyis egyenletes lassúsággal addig forralják, míg a romlás okozó elősiek elpusztulnak. Ezt az eljárást nevezzük a háziasszony „dunsztolásnak”. Sokszor megesk, hogy a dunsztolás nem jár teljes sikerrel. A befűtetek egyrésze raktározás alatt vagy meg-

Dr. T. I.

BOLHÁK IRTÁSA.

A bolhák szeretnek a padlóhasadékokban tartózkodni. Készítünk tehát lázapot krétából és olajból vastag pépet és kenjük be vele a hasadékokba. Mossuk fel továbbá a padlót gyakrakarbolal. A petróleumban oldott kén foragatót is menekülnek a bolhák. A ágyból úgy lehet kipusztítani őket, hogy a tenyerünkben kakukkfűvet moraszolún szét s ezt a matracokra hullatjuk. Erőszaga megöli a bolhákat.

A legyek nem röhöknek az ablak körül, ha az ablaktáblákat petróleummal töröljük át és fényesre dörzsöljük. A petróleumos törést nyolcnaponként megismételjük.

ADY ENDRE: KÉT KURUC BESZÉLGET

„Merre, Balázs testvér, de merre, de merre?”
 „Azt mondom én, testvér, jobb lesz ha semerre.
 Sorosunknak soravár már régen számoltak,
 Már nem a mi dolgunk, hogy mi lesz a Holnap.”

„Hát várjuk pipogván legesüfösabb végünk?”
 „Óreg Balog testvér, ez nem a mi vétünk.
 Itt réglük a bűnök, itt réglük az átkok
 S itt újak a bűnök s itt újak az átkok.”

„De hogyha az ember mégis csak dacolna?”
 „Igen, ha az ember igen erős volna.
 Így a szegény ember megmaradhat vesztég,
 Se nem nagyon hajrák, se nem nagyon reszket.”

„Óh, jó kurucoknak ilyen rút, rossz végük,
 Ennen szívelken lakik ellenségük.”
 „Huvcolj engem, testvér, az Isten trónját,
 Ott is csak ezt mondom halálig, halálig.”

Ha az Isten látná, látná az én gondom,
 Látná, hogy ezeket keservesen mondom.”
 „Hát így lakik benned a Jóságos Isten?”
 „Hát hogyha Jóságos, jöjjön és segítsen.”

Addig pedig, testvér, amíg álljuk, álljuk,
 Kuruc életünket megálván csináljuk,
 Lehet, hogy az Isten nem engedl vesztünk,
 De már ne rohanjunk és ne lelkendezzünk.”

HIREK

ARATÁS UTÁNI GONDOLATOK

Erdélyben nemcsak tovább kell
 járni az új kenyérré, de nehezebben
 jutunk hozzá. A földnek holdja
 nem ad tizenkét-tizennyolcmázsás
 termést, csak nyolcát vagy hatot. A
 gazda sokszor olyan meredek oda-
 gondot szánt, hogy majd legurul két kis
 szene. A föld sovány. A vetést a reg-
 geli ködök marják és a késői fagyok
 megsejtik. És hogy van mégis mit
 gyűjteni, az azért van, mert a gazda
 több gondot fordít a föld munkálá-
 sára és sósabb verítéket hullat a bar-
 ázdárra, mint másol. Amit pedig
 nyersen kapunk meg és ami után so-
 tást kell várunk, azt jobban meg-
 sejtüljük. Ezért van az, hogy Erdély
 bérécei között van valami minőségbeli
 hátrajátsága ennek a szónak: aratás.

Egy kévéből kihúzókat egy búza-
 kalászt. Alig szorítom össze ujjaimat,
 máris tenyeremben van minden mag.
 Etdosodálkozom, hogy milyen súlyos
 csak egyetlen búzaszem is. A kis,
 pirospiroszág magok öntudatosan,
 mondhatnám büszkén felkúsznak a te-
 nyeremen, mintha tudnák, hogy
 mennyi titkot, esodát és értéket rejte-
 nenek magukban. És a búzaszemek
 lépezet most egyszerre milyen sí-
 lány külsőség az „aranyló” kalász;
 csak üres pelyva, számalans takaró.
 Kicsiny szellőske kerekedik, fel-
 kapja a pelyvát és úgy elviszi tenye-
 remből, mint a semmit.

Es mi milyen sokszor megé-
 szünk, sőt nem is akarunk mást a
 külsőségnél. Széles költői szóvirá-
 gok, nagyhangú frázisok görögüté-
 legtöbbször az „aranyló” pelyvának,
 a gyönyörűen hullámzó „számalának”
 szől és a búzaszemek semmi. Tévé-
 désünkre csak akkor jövünk rá, ha

szél kerekedik, mert ilyenkor ámulva
 látjuk, hogy odalett a pelyva és csak
 a tiszta szem maradt vissza.

A búzaszemek ez a beszéde ilyen-
 kor, amikor a történelem szele zig
 keresztül a világon, keltős értelmet
 jelent: egyrészt figyelmeztet arra,
 hogy előbb vagy utóbb, de egyszer el-
 szűll, semmivé lesznek a lényeket el-
 rejtő külsőségek, az igazságot elta-
 karó hamis illúziók pelyvái. Másrészt
 azonban vigasztal, mert azt mondja:
 minden vihar arravaló, hogy kivá-
 lassza a tiszta búzát a pelyvából,
 mert csak a pelyva száll el, csak a
 szalma vettetik kemenébe, de a
 búzaszemek megmaradnak.

Az egyiptomi piramisokban a fá-
 raók mumija mellett búzát találtak.
 Az egyik tudósnak eszébe jutott, vaj-
 jon kikélnel-é? Elültették és izgatott
 kíváncsisággal hajoltak a fekete föld
 felé. Es imé, három hét múlva meg-
 mozdult a kétezeröttszáz év előtt elte-
 metett élet és a búzaszem kikelt.

A búzaszemek hivatása az, hogy
 kenyérré váljanak. Minél inkább ké-
 pesek arra, hogy életük szük kereitén
 fél lépve, kenyérré váljanak éhezők
 asztalán, annál hűbbeck rendelteté-
 silkhez, annál igazabban teljesítették
 be küldetésüket. Mikor tehát a búza-
 ból kenyér lesz, ez nem a búzasze-
 mek halálát, hanem kiteljesedését je-
 lent: ez az áldozathozatal útja.
 Tehát a búzaszemek arra taní-
 tanak bennünket, hogy minden élet
 csak annyit ér, amennyit másoknak
 szolgálni tud.

Kassay Géza.

Minisztertanács. A kormány tagjai
 vitéz Sztójay Dóme miniszterelnök
 elnöklésével szerdán minisztertaná-
 csot tartottak. A minisztertanács ki-
 lönböző kormányzati kérdésekkel
 foglalkozott.

Lakatos Géza vezérreides kitünté-
 tése. Hitler Adolf, a Német Biroda-
 lom vezére és kancellárja cskszent-
 simoni Lakatos Géza vezérredest a
 Vaskereszt lovagkeresztjével tünté-
 tette ki.

Vitéz Imredy Béla felhívása. A Ma-
 gyar Megújulás Pártja mult héten
 tartott értekezletén Imredy Béla fel-
 hívást adott ki, amely a következőket
 mondja:

— A ma egyetlen követelménye: a
 nemzet minden erejé lathatvni igaz-
 ságos ügyünk győzelméért. Méhetel-
 len vesztélek fenyegetik hazánkat. A
 nemzetnek meg kell találnia önma-
 gát, meg kell találnia egyiségét. Sem
 egyén, sem párt nem számít, csak a
 nemzet érdeke.

— Ezért a Magyar Megújulás Pártja
 valamennyi szervezetét és minden
 egyes tágját felhívom, hogy ezután
 minden pártpolitikai szempontot
 félretesse, minden eszekvésüket, egész
 magatartásukat egyedül és kizárólag
 a katonai nyelvtállásnak, a gazdasági
 munka felfokozásának, a szociális bu-
 gok orvostásának és a magyar lelké-
 gység ápolásának szolgálatába állít-
 sák.

Nyakszirtén szúrta a betörő az át-
 miből felruadt áldozatot. Egy budap-
 esti magánbiztviselő éjjel arra éb-
 rérd fel, hogy a szomszéd szobából,
 amelyben fia, Desa Rudolf aludt, hős-
 ges hallatszik. A megérmült apa be-
 nyitott fia szobájába s megrémiltén
 látta, hogy fia hatalmas vértócsában
 fekszik. Az apa az ablakhoz rohant
 és az udvaron a sötétben egy me-
 nekülő férfi látott. Felhívta a rend-
 őrséget és egy rendőr átkutatta a kör-
 nyéket. Kiderült, hogy egy betörő lon-
 akart Desánéktól, de mikor a fia fel-
 ébredt, a betörő, nehogy felfe-
 dezze, rávette magát az árnyban
 fekvő tisztviselőre és nyakszirtén
 szúrta. A tettes felett rögtönitőlő bi-
 róság ítélezik.

csak a legszükségesebb esetekben **Tiszánk vonaton.** Az életbepített vasúti korlátozásokkal kapcsolatosan illetékes helyen újból felhívják a közönség figyelmét arra, hogy csak a legszükségesebb esetben utazzék vonaton.

A vasúti utazáshoz nincsen szükség semmiféle engedélyre, de ha a vonatoknak túlszűfoltagsa nem szűnik meg, akkor az illetékes főnökök kénytelenek lesznek az utazási engedély bevezetésének gondolatával foglalkozni.

Különleges közigazgatási rendszárbályok egyes vármegyéikben. Az ország területének egy részén különleges közigazgatási rendszárbályokat léptettek életbe. A különleges közigazgatási rendszárbályok Abauj-Torna, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Szilágysármegyék, valamint Kolozs vármegye bányfyhunyadi, egeresi és hidalomjai járásainak, úgyszintén Bányfyhunyad megyei város, továbbá Szatmárnémeti törvényszáhsági város területére is kiterjesztették.

Szucsagon új kórházat avattak fel. Szucsagon Vásárhelyi János reformatus püspök avatta fel az új kórház épületet. A felavatáson számos közéleti személyiség is résztvett. Többek között Bárfy Dániel ny. miniszter, Inczédy Joksman Ödön főispán, Koós Károly, Beszedet Vásárhelyi János, Mester Gábor, Inczédy Joksman Ödön, Daróczy Ferenc esperes mondtak.

Felakasztották a kolozsvári bombakárosultak fosztogatóját. Kolozsváron példatadó éreltelens büntetés végrehajtása történt meg. Kedden délelben a kolozsvári úgyszésgy fogháza udvarán felakasztották Seres Gábor, akit a légitámadás utáni érkékben elkövetelt betörések és lopás miatt sújtott halálbüntetéssel a röglönfőfő bíróság. Túrjának, Molnár Józsefnek, akit szintén halálra ítélték volt, a halálos ítélet végrehajtását kegyelmi úton felfüggesztették és a büntetést tízenötvi fegyházbán állapították meg.

Megállapították a közéletmezési rálkek árát. A közéletlátsúgyi miniszter most kiadott rendelkezéssel úja megállapította a marha- és borjúlás, a lizst, kenyér és zsemlé árát.

Marhabús ára kg-kint 5.10, vesepecsenya 7.60, tisztított vesepecsenya 40, borjúnyelv 5.30 pengő.

Búdadara fogyasztói ára kg-kint 1.38, finomliszt 1.34, egységes búzaliszt 0.50, rozsliszt 0.58 pengő. Kenyér kg-kint Budapesten 0.60, másutt 0.58 pengő kilogrammonként. A vizes zsemlé ára darabonként 10 fillér.

Huszonöt százalékkal emelték a hadbavonultak hozzátartozói, a hadirokkantak és hadiárvák járadékúait. A hivatalos lap utóbbi száma közli a kormány két rendelkezését, amelyek lényegesen mértékben emelik a hadbavonultak hozzátartozóinak hadisegélyösszeget, úgyszintén a hadirokkantak, hadiözvegyek és más hadigondozottak járadékúait. Az új rendelkezés a hadisegélyben részesülés előfeltételétől szolgálo jövedelemhatárokra 25 százalékkal emelte fel, lényegesen felemelte a rendelkezés a hadisegély összegét is, mégpedig a 12 ezer lakosnál nem nagyobb lélekszámú községekben a legalább négy középiskolát végzett, avagy önálló iparos és önálló kereskedő felesége után folyósítandó járadékot havi 40 pengőről 60 pengőre, a többi hozzátartozók után havi 18 pengőről 25 pengőre. Azoknak a bevonultaknak hozzátartozói, akik nem tartoznak az előbb felsoroltak közé, a feleség után havi 30-ról 45-re, a 12 000 lakosnál nagyobb lélekszámú községekben, továbbá a megyei és törvényhátságu jogú városokban a legalább a középiskola négy osztályát végzett, sib. bevonult felesége után a hadisegély összege havi 60 pengőről 75-re, a többi hozzátartozója után pedig 25 pengőről 30 pengőre, a többi bevonult felesége után pedig 48 pengőről 60 pengőre, a többi hozzátartozója után 24 pengőről havi 30 pengőre emeltetett.

A hadigondozottak járadékainak emelését szabályozó rendelkezés emelte a 2-ik és 3-ik járadékosztályú hadirokkantak járadékát, mégpedig a legénységi ellátási csoportban a 2-ik járadékosztályú hadirokkantakét havi 72 pengőről 90 pengőre, a 3-ik járadékosztályúval pedig havi 36 pengőről 50 pengőre. Hasonló arányú emelés történt a tisztai és altisztai csoportokban is. Magasabb összegekben állapították meg a jelenlegi háború hadiözvegyeinek járadékúit is, úgyhogy a tisztai csoportokban havi

140 pengőt, az altisztai csoportokban pedig a hadiözvegy 90 pengőt kap. Az emelés itt is eléri a 25 százaléko.

A hadiárvák járadékúit szintén fe emelik. A szülő nélkül árva a tiszt csoportban havi 110 pengőt, az a tisztai és legénységi csoportban pedig havi 70 pengőt kap.

Nagyjelentőségu az 1914-18-é háború hadigondozottainak ellátási rendező intézkedése is. A hadirokkantak járadékai már eddig is azonosak voltak a jelenlegi háború hadirokkantáinak járadékúival. Ezeket együtt emelték fel most is. A hadirokkantak gyermekeinek nevelő pótlékát, továbbá a hadiözvegyek é hadiárvák járadékúit a rendelkezés eddigieké kötszeresére emelte. A 1920-as években járadékmgváltásban részesült hadiözvegyek segélye ugyancsak az eddigieké kétszeresen állapították meg.

Három gyermeket megölt a kórházgróát Kovásznán. Kovászna határában játszódozó gyermekek kézigrámat találtak. A gránát az egyik gyermeket kezében felrobbant. A kórházlőtte álló gyermekek közül nyolca könnyebb vagy súlyosabb sérülésekszenvedtek. Az egyik sérült azoms meghalt. A kórházba szállított sebeülték közül kettő később halt meg. Az egyik gyermek lábát amputálni kellett.

A Tiszába fulladt egy orvostanhallgató. Két budapesti orvostanhallgató szegedi tartózkodásuk alatt a Tiszába ment fürödni. Csónakkal fel feltele ezettek Tápé alá. Egy tutajos kikötötték, ahol Róke Miklós feleségrogt a vízbe, de többé nem jött fel. Barátja többször a víz alá bukkott é kereste, de hasztalanul. Holttestét még most sem vették partra a Tiszán.

Villamosra ugrott, darabokra tépték a kerekék. Budapesten a keleti pályaudvar előtt a Baross-téren a 17 számú villamosra fel akart ugran Laczó Miklós kúvaros. A hátsó feljérő helyett a két kocsis közé ugrott, és a pótkocsi darabokra tépte.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, szinmagyar biztosító szövetkezete.

Karolina kivül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik isen előnyögdíj- és feltételek mellett. Vezár, fő- és helyikpviseletek minden városban és községben.

Vezárképviselőiségek Erdély területén:

Kolozsvár, Horthy-út 6,

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 26 sz.

POLITIKAI ŐRSZEM

vezetés arcvonal.

Az invázion arcvonalon Caentől délre ellenség ismételtan támadásokat kirelt meg a német vonalak ellen, de kerteslen. A Viretől északnyugatra és nyugatra, továbbá Avranchestől keletre is, angolok páncélosoktól támogatott erős támadással csak részletes sikerrel érték el. Az Avranchestől délre keletre vezető betörési térségből erős ellenség gépesített kötélekkel délkelet felé nyomultak előre. Mayennánál és Lavalnál az ellenség erős heves harcban állnak a német védelemmel. A normandiai Bretagne térségében több nap óta folyó csatában döntő változás nem történt. Az angolok erős amerikai páncélos csapatok mellett bejutottak a Bretagne térségére. Egy több páncélos és gépesített hadosztályból álló amerikai harcosparádái dél irányba tör előre. Nagyobb szabású harcok azonban itt még nem kerültek sor, mert a német csapatokat a legfontosabb szakaszokra vonták össze.

A Szajna-öbölben a német haditengerészet az újonnan bevetett egységekkel torpedókkal elhelyezett egy néhéz angol cirkáló, három romboló, két korvetta, a cenzikvíl több nagy szállítóhajót. Az angolok számos hajóvesztéséget meghaladta a százaszer tonnákat.

Keleti harcok.

A keleti arcvonal teljes hosszúságában tovább tart a szovjet nyomás a német vonalakra. Varsótól keletre a német csapatok több napig tartó kemény harc után megsemmisítettek egy szovjet páncélos hadtestet. A Visztula és a Memel között az ellenség súlyos támadásait kemény harcokban visszaverték. Lettorszában főleg Mitau térségében folytak elkeseredett harcok. A Dvina és a Pzavikától között a szovjet nehány betörést ért el, az ellenség azonban a német csapatok ellenükései feltartóztatták. A Kárpátok előterében a német hadosztályok sikeresen megállították helyüket és megműsították a belsőváltak minden arra irányuló kísérletét, hogy nyugati és délnyugati irányban tért nyvjenek. Gyors német csapategységek és páncélos harcospotrok a Kárpátok előtt, valamint a Santól nyugatra elhárították az ellenség kemény támadásait.

Olaszországi harcok.

Az elmúlt héten Firenze térségében súlyos elhárító harcok zajlottak le, amelyek eredményeként a német csapatokat Firenzétől északra vonták vissza, hogy a város történelmi műemlékeit és építészeti renekeit a pusztulástól meg-

mentsék. Az angolok Firenzétől délre elszenvedett súlyos vesztesége miatt most átcsoportosították haderejét és előnyomultak az Arno folyó déli partjára. A briteknek az a kísérlete, hogy átkeljenek az Arno északi partjára, már a német tüzésér elhárító tüzében összeomlott. Arezzától északra az ellenség helyi jellegű betörést ért el, a betört ellenség kitételeket azonban ellentámadással azonnal visszaverték.

Innen-onnan.

Római jelentés szerint ott megalakult "Az istentelenek olasz nemzeti bizottsága" és felhívással fordult az olasz néphez. A felhívás többek között ezeket mondja:

"Legyen vége a vallásnak! Tegyük ártalmatlanná a csuhásokat! A fasizmus szövetséges társa a csuhásoknak, tehát nekünk ellenségeink. Olaszok! Nincs Isten! Isten csak a csuhásoknak és a Rómában uralkodó püspököknek a tulajdánya. Terjesszék a mi hitünket! Ne hallgassatok asszonyaitokra! Gyujtsátok fel a templomokat!"

Churchill angol miniszterelnök beszéde.

Churchill az alsóházban beszámolt az európai harcokról. A London és a dél-angliai terület ellen a szárnyasbombaként intézett támadásokról közölte, hogy e támadások következtében több mint

17 ezer ház elpusztult és mintegy 804 ezer ház megrongálódott. London kiűritése során több mint egymillió embert részesítettek támogatásban. Churchill azt a véleményét fejezte ki, hogy a németek további, még határozottabb új fegyvereket alkalmazhatnak. Churchill érdekes kijelentéseket tett az angol légi flotta veszteségeiről is. Ezek mint mondotta — a harcbevett légi személyzet számához képest jóval túlhaladják a véderő többi részének veszteségeit. Az amerikai légi veszteségei is rendkívül súlyosak.

Törökország, mint Ankarából hivatalosan közölték, augusztus 2-től kezdve megszakította a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokat Németországgal. Törökország ezt a lépést Anglia, Amerika és Svajcz-Oroszország nyomására tette. Papen német nagykövet komoly figyelmeztetést intézett Szarajevó török miniszterelnökhez, kifejtve, hogy ez a szakítás Törökországot végképp megfosztja cselekvési szabadságától.

Helsinki jelentés szerint Ryti, a finn köztársaság elnöke lemondott tisztéről. A finn országgyűlés egyhangúlag elfogadta a kormányt az a javaslatát, amellyel a köztársaság elnök tisztét Mannerheim tábornagra, Finnország nemzeti hősiére ruházza.

PUSZTÍTÁSOK A MOLYVOKAT!

Amint belemelegszik az idő, egyre több moly repked a lakásban, s ha nem védekezünk ellene és nem pusztítjuk ezt a kártevőt. Tekintettel a háborús helyzetre, amikor új, jó holmit bajos beszerezni és fokozottan kell a régít óvniunk, nagyon fontos a moly ellen védekezni. Háromféle molyval gyűlik meg a bajunk: a közönséges ruhamoly mellett a szörnyepusztító szikemoly és a szőnyeget, tollpárnát kedvelő kárpatmos gyarizdálkodó a lakásban. Mindhárom kártevőt távasóltól óvni folytonosan szaporodik, tehát állandóan védeni kell ellene. A ruhamoly egyenként rakja le, de nem ragasztja le a petéit, ezek tehát alapos porolással, kefessel eltávolíthatók. Legfontosabb a lakás rendszeres tisztítása. Molyirtó szerek csak addig hatnak, amíg el nem párolog pusztító hatású tartalmuk, tehát a molyirtót szert gyakran kell újítani. A fánatos a szelvény, vagy ládat, amelybe a megóvóval homlított szalmakövek ruhával kitöltötték és új paprossal kibélelték.

A Magyar Nép tábóri postája

A következő harctéren küzdő honvédekink a Magyar Nép után üzenik hazai szeretteiknek, szüleiknek, testvéreiknek, gyermeküknek, feleségüknek, minden hozzátartozójuknak, jóbarátjuknak és ismerősüknek, hogy jól vannak: **Borsi Albert** (P 787), **Balogi Károly** tizedes (P 787), **Molnár Lajos** ővezető (P 787), **György Mihály** (M 345), **Csegyi Sámuel** (L 244), **Bálint Dózsa** (A 270), **Kovács Bálint** (H 762), **Zoltán Sándor** ővezető (H 762) **Demeter Balázs** (H 762), **Gombos Imre** ővezető (K 617), **Szabados Géza** (H 762), **Csiki Lajos** tizedes (M 345), **Szabó Dénes** ővezető (M 345), **Nagy Sándor** szék. (M 345), **Szász Imre** (K 910), **Bartha Zoltán** (M 345), **Balogh Sándor** (V 587).

A C 688 tábóri postásaink honvédei: **Lőrincz Károly** Balázs Vilmos, **Both György**, **Tankó Gábor**, **Miklós Emil**, **Bokor Árpád**, **Andrács Gergely**, **Rács Dénes**, **Gergely Béla**, **Faluégi István**, **Sebesy János**, **Palla Lőrinc**, **Gergely Árpád**, **Téglás Albert**.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR
Szent György tér

Időszerű könyvek

Vásárhelyi János: *A református nő élet.*
Az erdélyi egyházkerület püspöke a református nőmozgás érdekében végzett szolgálata bizonyítékait gyűjtötte össze ebben a kötetben. Vásárhelyi János az egyik első volt a református nőmozgás munkáinak megszervezésében és megindításában, még az elszakítás nehéz éveiben, 1926-ban. Erdély adta a példát és mintát a nőmozgásnak munka kiépítésére, amely munka most már hivatalos és országos viszonylatban olyan áldott és olyan sokatígérő. — A 165 oldalas, kartonált könyv ára 6 pengő.

Tévesz Imre: *Öntudatos hit.* A bizonyára sokan által már előző két kiadásból ismert kétet most harmadik, bővített kiadásban jelent meg. A református egyházba belépni óhajtók számára, valamint a gyülekezeti hitvédelem céljaira használhatóbb kité nincs, de hite erősítésére és öntudatosítására minden református művelt ember és minden gyülekezeti munkás a misztérió öntudatos használatára is igen gyümölcsözően használhatja. A mai világban világnézeti és vallási, hit és babona nagy harcra folyik: ez a könyv nélkülözhetetlen útbaigazító a hit, az erőlködés és az egyház minden kérdésében. — A 104 oldalas könyv ára 1 pengő.

Uray Sándor: *Köcsanyám imakönyve.* Már a második kiadásban jelent meg e kedves, népszerű imakönyv. Ez az imakönyv azért készült, hogy megtanítson imádkozni. Hétköznapi, ünnepi és alkalmi imák, majd rövid fohások vannak benne. Református keretben szempontból igen fontos és helyes, hogy minden ima előtt egy igen: az Ige következik az ima, mintegy az Isten szentelése az emberi fejlet és hála. — E 192 oldalas könyv felvászonkötésben 4, textilbőrökötésben 8 P.

A *Műk karja. Összeállította Tomás Ferenc.* Még egy éve sincs annak, hogy Tomás Ferenc, a tisztánlátó református egyházkerület missziói felkérésére összeállította a református hitonak és hozzájárulóik részére ez „Imakönyv” 10.000 példányban megjelent és máris a második kiadásra vált szükségessé. — Révész Imre püspök írta hozzá a „Köszöntés”-t. Kinek

nincs ma hozzátartozója, vagy szeretette, nekinek kedves emléked áldott figyelemzetesül nem adhatná ezt a könyvet, akár az aggódó vagy gyászoló szülőnek és családnak, akár a távollévő vagy Isten segítségével hazajött egyszemély, vagy sebecsült hősnek. Ez a könyv ma mindenki könyve. — Ára 1 pengő.

Érdős Károly: Az én vallomásom. A református öntudat erősítésére, a konfirmált ifjúság és felnőtt egyháztagok számára írt e pompás kis könyv immár a hatodik kiadásban jelent meg, 8 most a 60.000—70.000 példányszámok kerültek forgalomba. Konfirmációjel emlékkönyvnek régóta előrendelni bevélt, de presbiter és egyháztagok között is közzérteletben áll és általában használt, és használható ez a kis könyv. — A 144 oldalas könyv ára 1 pengő.

Mind az öt könyv a *Méltos* kiadásában jelent meg. A könyvek megrendelhetők a *Méltos* könyvkereskedésben, Debrecen, Ferenc József-út 26.

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

ÍRÓ, SOKSZOROSÍTÓ ÉS SZAMOLOGÉPE

szakszerű javítását, újra építését több évi jártatása és mellett vállalom. Összes szándékos gépekhez kellőké.

Körömdy Mihály

műszerész mester

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-UTCA 24
Telefon: 25—83

A kiadóhivatal üzeni

Alább felsoroltaknak kiadást jelent meg a bejelentett új előfizetőkért.

H. M. Nagyszeg, B. M. Krasznabólyai K. S. Szesszárma R. S. Kerítés, B. J. Kórestelek.

FELFIZETŐINKHEZ! Munkásokat hátraleköszöket, akik f. év végéig az új hátraleköszöket nem küldték be, az elváró hetek alatt kitöltött postaküldeményekkel f. Roszozsom felszólítottak. A hátraleköszöket jelentős részre be is küldte a hátraleköszöket az előfizetők egy része még nem zen de az előfizetők egy része még nem zen de az előfizetők. Ezeknek felszólítás tovább folytatjuk a Híromszeg megye után Koloss, Marostorda megyék követ keznek. Minden ez ében már mádozóso szőlőjük fel az érdekelteket, felkerjük azokat, akikhez ilyen felszólító postaiul vány érkezik újságban; a feltüntetett összeget küldje be kiadóhivatalunkhoz. Ugyanazok kérjük előfizetőinket min több új előfizető bejelentésére.

A következő bejövő pénseket nyújtószuk: A. J. Koltó 10.20, T. J. Nagyilonda 31-ig, B. Gy. Bogdánd 10, T. J. Nagyilonda 18.20, K. A. Alsósopor 10.20, H. S. Krasznabólyai 10.20, G. B. Hegyközszenntimkölő 18.20, Sz. V. Kőgypuszta 5.20, Id. P. S. Örvendő 10.20, Cs. A. Zsibó 18.20, F. S. Pelsőgregy 10.20, K. F. Szilágyballya 10.20, Sz. A. Csikszentmihály 10.20, V. J. Csikszekfalva 10.20, B. P. Csikszentmon 10.20, Sz. B. Csikszentmihály 10.20, N. K. J. Szilágykövesd 10.20, T. M. Tibó 10.20, G. J. Zselyk 8.50, G. L. Kővároszszafalu 18.20, B. I. Zselyk 12.20, T. A. Rósd 12.20, Sz. M. Genyette 4.20, Sz. A. J. Nagyszalonta 18.20, Irj. S. F. Piskolt 18.20, özv. T. J.-né Kászonalitz 10.20, T. Gy. Szék 5, özv. P. Gy.-né Honzapataks 5, özv. E. Za-né Piskolt 18.20, S. L. Erd. arány 10.20, D. K. Kisóds 18.20, N. L. Koloss 10.20, C. S. Piskolt 18.20 Pengő.

Szerkesztésért felel: DR. NEMES ISTVÁN.

Felolós kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

ÖNFELÁLDOZÁS.

Férj: Edes asszonykám, ime két üveg pompás bort hoztam nevednapjára.

Felcsesg: De hiszen tudod, hogy én sohase szoktam bort inni.

Férj: Seba! Majd megiszom én a te egészségedre.

